BUITEN GEWOON TE ZEGELEN

1842.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 15 NOVEMBER.

BEKENDMAKING.

Door de vorderingen der werkzaamheden aan de Steenen-Brug te Bergumerdam, de passagie over dezelve weder kunnende plaats hebben, wordt bij deze aan de belanghebbenden bekend gemaakt, dat de publieke passagie met rijtuigen enz. over dezelve met den 15 dezer opengesteld zal zijn.

Leeuwarden, *De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,*
den 12 November 1842. VAN SIJTZAMA.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-* en *Roggebrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 11 November 1842, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:
Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 9,83.
Van de *Rogge* per last . . . . - 201,00.

Leeuwarden, *De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,*
den 12 November 1842. VAN SIJTZAMA.

DUITSCHLAND.

HAMBURG, *den* 1 *November*. Met den opbouw in onze stad gaat het spoedig voorwaarts, en bij gunstig weder kan in den tijd van een jaar het naast bij de Jungfrenstieg gelegen kwartier weder hersteld zijn. Op den grond van de voormalige *Oude Stad Londen*, gelijk men weet vroeger een der beste logementen, en waarvan het terrein voor 475,000 mark verkocht werd, zal eerstdaags een begin worden gemaakt met den opbouw van eenen bazar, waarvan de kosten een millioen mark banco zullen bedragen. Eene groote verfraaijing zal de stad erlangen door den voorgenomen aanleg en de voltooijing van de Jungfrenstieg naar de zijde van den Houtdijk en de voormalige Tuchthuisstraat, waardoor de geheele kom der Alster op eene zeer fraaije wijze zal worden omgeven. Ofschoon de aanbouw spoedig voortgaat, heeft men nogtans de berekening gemaakt, dat de geheele herstelling der stad, vijf tot zes jaren zal duren, vermits het getal der huizen, welke jaarlijks herbouwd kunnen worden, niet veel meer dan 300 zal bedragen.

AUGSBURG, *den* 2 *November*. Van de Servische grenzen wordt, onder dagteekening van den 27 October, geschreven: *Alexander Georgewitsch* heeft in de laatste dagen eene circulaire uitgegeven, waarin hij verantwoording doet van de gelden, welke hij na de verjaging van Vorst *Michaël* in de Servische schatkist heeft gevonden, en waarin hij tracht aan te toonen, dat hem noch eenige onregtmatige uitgaven noch eenige verkwisting van gelden kan worden te laste gelegd. Tevens heeft hij eene nota aan de onderscheidene consuls te Belgrado gerigt, in welke hij alle door zijne vijanden verspreide geruchten van gruweldaden, welke hij zou verrigt of toegelaten hebben, weerspreekt. — Te Belgrado was men bevreesd, dat Rusland tegen de gebeurtenissen in Servie protesteren en de herstelling van Vorst *Michaël* vorderen zou; men ging zelfs zoo ver, dat men in ernst veronderstelde, dat Rusland, als de Porte aan zijnen eisch geen gehoor gaf, eene oorlogs-verklaring aan haar doen zou. De Oostenrijksche consul te Belgrado maakte zich tot de afreis naar Weenen gereed.

Van den 5*den*. Van den Mein wordt geschreven: Naar men verneemt, zou het Duitsche tolverbond het voornemen hebben, maatregelen van retorsie te nemen tegen het Amerikaansche toltarief. Het is nog niet bekend, waarin die bestaan zullen; misschien wel in eene verhooging der inkomende regten op tabak, rijst en boomwol. Zoo hebben wij dan eenen kleinen handels-oorlog te wachten; het is echter te wenschen, dat hij spoedig door eenen voor beide partijen voordeeligen vrede zal worden vervangen.

BONN, *den* 6 *November*. Gisteren avond is de in Parijs ontdekte komeet (waarvan wij vroeger berigt hebben gegeven) ook hier waargenomen. Dezelve is, door de teleskoop beschouwd, zeer helder, doch heeft noch staart noch kern. Zij neemt haren loop van den kop des *Draaks* naar de *Zwaan*. Hare stelling was gisteren avond 10 ure 268° 24′ (*Aufsteigung*) en 51° 56′ noordelijke declinatie: de eerste wordt dagelijks 1° 45′ grooter, en de laatste 2° 40′ minder.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 31 *October*. Het Arabische oorlogschip *Sultana*, dat de geschenken van den Iman van Muskat voor de Koningin overbragt, wordt thans op de werf van Woolwich geheel hersteld en zal tegen het einde der volgende week zijne terugvaart beginnen. Het getal der matrozen en slaven aan boord bedraagt 40; de Regering heeft hun voorraad voor drie maanden van rijst, suiker, kaas enz. bezorgd, maar vleesch willen zij niet aannemen, daar zij het slechts van zulke dieren eten, die door één van henzelven gedood zijn. De stuurman heeft een Engelsch meisje gehuwd, en de Kapitein wilde zich in de kerk van Woolwich ook met een jong meisje, eene wees, laten trouwen, hetgeen de geestelijke weigerde, zoo lang hij niet overtuigd was, dat de bruidegom, die geen woord Engelsch verstaat, door eenen tolk een denkbeeld van de beteekenis der ceremonie heeft; het paar trachtte daarop elders geholpen te worden in de uitvoering van hun voornemen.

Van den 9 *November*. De jongste berigten uit Oost-Indie hebben hier een gunstigen indruk gemaakt, nademaal daaruit nu met zekerheid blijkt, dat maatregelen zijn genomen, om het ontzag voor de Britsche wapenen te herstellen. Aan het welgelukken van den togt naar Caboul wordt niet getwijfeld. Of, na het tuchtigen dezer stad en het bevrijden der Engelsche gevangenen, het leger zal terugtrekken en Afghanistan ontruimen, hieromtrent verkeert men nog in het onzekere. Het heroveren van dat land, met oogmerk om het bezet te houden, wordt steeds door velen afgeraden, door anderen echter wenschelijk en noodig geacht.

— Volgens berigten uit Lissabon van den 31 October, zijn de vriendschappelijke betrekkingen tusschen het Portugesche bewind en den Pausselijken Stoel nog geenszins in allen deele deele hersteld. Het bewind dringt namelijk nog aan op het erkennen van al de sedert 1833 door hetzelve benoemde bisschoppen, en van de zijde van Rome wordt dit ten aanzien van sommige derzelven geweigerd. Men dacht, dat de partijen het hieromtrent niet eens zouden worden, maar dat het bewind zich daarover weinig bekommerde, nadat het voorname doel, hetwelk men bij het zoeken van eene verzoening met den Pausselijken Stoel beoogde, te weten, het erkennen van de regerende dynastie, bereikt was. De Fransche Prinsen *van Joinville* en *van Aumale* waren ten hove met de meeste onderscheiding ontvangen geworden. Zij zouden een uitstap doen naar Coimbra, en vervolgens hunne reizen, de eerstgenoemde naar Rio-Janeiro, de andere naar Algiers, voortzetten.

— Men verzekert, dat de onderaardsche gang, of tunnel, onder de Teems, in het begin van Januarij voor voetgangers opengesteld zal worden.

Van den 10*den*. De heer *José Borrajo* heeft heden in de dagbladen de houders van Spaansche 5 pcts. coupons van November 1836 tot November 1840, herinnerd, dat volgens het dekreet van 2 Januarij 1842, dezulken, welke hunne coupons niet vóór den 1 December e. k. ter conversie zullen hebben aangeboden, hun regt verliezen op de additionele dividenden der 3 pcts. fondsen, verschijnende 31 December e. k. De heer *Borrajo* waarschuwt tevens de houders der coupons van 3 pcts. obligatien, vervallen geweest zijnde 30 Junij ll., dat de heeren *Reid, Irving & Co.*, voor de betaling dier coupons niet langer aansprakelijk blijven dan tot 30 December e. k., voor welk tijdstip deze coupons bij hen ter betaling moeten worden aangeboden.

— De agenten der Chiliaansche geldleening hebben bekend gemaakt dat zij van af Maandag aanstaande bereid zullen zijn tot de convertering der oude obligatien tegen nieuwe, alsmede tot de verwisseling der achterstallige coupons in nieuwe 3 pCts. obligatien, welke zullen beginnen rente te dragen van den 31 Maart 1847.

— Blijkens eene officiële opgave, bedraagt de hoeveelheid thee, welke in deze hoofdstad uit China, in weerwil van de bestaande vijandelijke betrekkingen met voornoemd land, gedurende den loop van dit jaar tot den 1 dezer ingevoerd is, 29,766,174 ponden, zijnde ongeveer 2 millioen ponden thee meer, dan in hetzelfde tijdsverloop van het vorige jaar.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 7 *November*. De *Bombay-Courier* van den 1 October behelst het volgende: „ De Jangtsi (in China) zal weldra voor de scheepvaart en den handel der Engelschen geopend zijn. De Jangtsi is eene fraaije rivier, die tot den grooten weg naar Midden-Azië kan dienen. De admiraal en de opperbevelhebber der Chinezen zijn gesneuveld in het verschrikkelijk bombardement, waarvan de stad Wosang het doel geweest is. De expeditie moest zich onverwijld naar Nankin op weg begeven. In weerwil van de voortgangen der Engelschen, blijft het *Officiële Dagblad van Pekin*, zich verlustigen in het verkondigen, dat sir *Henri Pottinger* en andere legerhoofden der barbaren in den strijd gevallen zijn. Eene keizerlijke proclamatie luidt aldus: „ Het schijnt dat een der legerhoofden van de barbaren bij den aanval van Tascke gesneuveld is: de barbaren, die zich met der woon in Ningpo hadden ingedrongen, hebben den rouw over hem aangenomen. Vijf Chinesche vaartuigen zijn volgeladen geworden met de lijken van gedoode barbaren. Dit moet aanmoedigend zijn voor onze brave verdedigers om hen de barbaren te doen verdelgen. Geene verpoozing; geen dralen, laat ons tot het spoor dier barbaren in het Hemelsche rijk uitwisschen. Eerbiedigt dit."

Van den 9*den*. Z. M. is heden in deze hoofdstad aangekomen, en heeft in den raad van ministers voorgezeten. Na afloop van den raad, heeft Z. M. den heer *Thiers* ontvangen en zich gedurende een geruimen tijd met dien staatsman onderhouden. Men heeft opgemerkt, dat de laatstgenoemde in de afgeloopene dagen, en nog zeer kort voor dat hij bij den Koning werd toegelaten, eene conferentie met den voormaligen minister *Molé* heeft gehad.

— Onder de aangelegenheden, welke tegenwoordig de algemeene aandacht tot zich trekken, behoort de herkiezing van den generaal *Jacqueminot* als gedeputeerde voor deze hoofdstad. Heden heeft eene bijeenkomst plaats gehad van de kiezers in het eerste arrondissement, welke tot de voorstanders der aan het bewind zijnde ministers behooren, en in deze bijeenkomst is een centraal committé benoemd, om voor de herkiezing van den generaal zorg te dragen. De liberale oppositie houdt de herkiezing van denzelven door de kiezers van het vierde arrondissement voor allezins twijfelachtig, en gelooft, dat haar candidaat, de heer *Portalis*, als gedeputeerde door dezelven zal worden gekozen. Algemeen schijnt men het er voor te houden, dat de meerderheid der kiezers in deze aangelegenheid het bewind niet zal bemoeijelijken. De vijanden van den heer *Jacqueminot* maken intusschen de opmerking, dat hij van zijne herkiezing zeker schijnt te zijn, aangezien de door denzelven aan de kiezers gezondene rondgaanden brief op een zeer aanmatigenden toon is gesteld, en meer naar eene oproeping, dan naar een verzoek gelijkt.

— Het zoo dikwerf besprokene handelsverdrag met Belgie is nog steeds in de openbare dagbladen het onderwerp van eenen heftigen pennenstrijd. De liberale oppositie blijft zich steeds krachtdadig tegen het aangaan van zoodanig verdrag verzetten, op grond, dat daarmede aan de Fransche nijverheid de doodsteek zou worden toegebragt. Onder de stappen, welke onlangs zijn gedaan, om het bewind, hetwelk steeds wordt geacht zeer ten voordeele van een dergelijk verdrag gestemd te zijn, het sluiten daarvan af te raden, behoort ook het indienen van een adres door de Kamer van koophandel van Valenciennes. Eene deputatie der Kamer is dezer dagen bij Z. M. toegelaten, en heeft hoogstdenzelven dit adres aangeboden. In hetzelve worden in het breede de nadeelen uiteengezet, welke Frankrijk, en vooral de noordelijke departementen, noodwendig zullen moeten ondervinden van een handelsverdrag, waardoor Belgische voortbrengselen zullen worden ingevoerd, en tegen zoodanige lage prijzen worden afgezet, dat de Fransche fabrijken nimmer daartegen zullen kunnen werken. Onder de takken van nijverheid, welke voornamelijk daaronder zullen lijden, wordt in de eerste plaats den handel in ijzer genoemd. De liberale bladen melden, dat thans reeds dien handel aanmerkelijk verminderd is, en dat er geen koop van eenig aanbelang wordt gesloten, zonder uitdrukkelijke bepaling, dat het aangegane contract vervalt, wanneer Frankrijk met Belgie eenig handels-verdrag mogt aangaan.

— Het departement van oorlog heeft dezer dagen onderscheidene depêches van den generaal *Bugeaud* ontvangen, waarvan de laatste onder dagteekening van den 30 October is verzonden. Hoewel die berigten allezins gunstig luiden, ten aanzien van den voorspoed der Fransche wapenen, de welvaart der kolonie en het toenemen van handel en landbouw aldaar te lande, kan men echter uit dezelve opmaken, dat de magt van *Abd-el-Kader* nog geenszins zoodanig is gefnuikt, dat men op het staken der vijandelijkheden gedurende eenigen tijd kan rekenen. In die rapporten wordt gemeld, dat *Abd-el-Kader* zich steeds in het gebergte Ouemseris bevindt, en dat dezelve, ondersteund door de Kabijlen, welke zich in menigte ophouden tusschen de rivieren Chelliff en Mina, op plaatsen, welke voor de Fransche krijgsmagt, vooral in het wintergetijde, ontoegankelijk zijn, bij voortduring de overheerde landstreken zeer onveilig kan maken en ontrusten. De rapporten van de generaals *Changarnier*, *d'Arbouville* en *Lamoricière* bevestigen zulks allezins, en bewijzen duidelijk, dat men met een zeer gevaarlijken vijand te doen heeft.

— Berigten uit Madrid van den 2 November spreken de vroeger verbreide geruchten, omtrent eene tusschen de Fransche en Spaansche kabinetten bestaande spanning, tegen. Onderscheidene leden der vergadering van de Cortes bevinden zich reeds in deze hoofdstad, ter bijwoning van de aanstaande opening der wetgevende Kamers. Naar men verzekert, hebben de Gedeputeerden van de provincie Andalusie verklaard, dat zij de bewindslieden zullen ondersteunen, onder voorwaarde, dat deze in de aanstaande zitting een ontwerp van wet op den invoer van katoenen goederen aan de goedkeuring der Kamer zullen onderwerpen.

— Te Marseille heeft men berigten uit Alexandrie ontvangen, inhoudende, dat de Drusen en Maroniten zich onderling hebben vereenigd, om de Turksche troepen te verdrijven, en dat dezelve aanvankelijk daarin zijn geslaagd, zoo dat de Turken genoodzaakt zijn geworden naar het gebergte terug te trekken. Volgens diezelfde berigten, welke van den 25 October gedagteekend zijn, had men uit Beyruth artillerie tot ondersteuning der Turksche troepen afgezonden, welke echter niet in het gebergte had kunnen doordringen. Ook was door de opstandelingen eene karavaan geplunderd, waarbij echter de Europesche en Syrische inboorlingen, gelijk alle Christenen, in het leven zijn gespaard geworden. Met belangstelling worden dienaangaande nadere berigten te gemoet gezien, nademaal eene zoodanige gebeurtenis hoogst onverwacht is, daar het Turksche bewind steeds alle pogingen in het werk heeft gesteld, om de Drusen en Maroniten tegen elkander op te zetten, en tot dus ver daarin volkomen geslaagd is.

Van den 10*den*. Gisteren teekende de thermometer, om 6 uur 's morgens, 5⅛ onder nul; om 12 ure, 's middags 2°/₀ boven nul. Wij hebben eene zeer heldere lucht en de barometer blijft stijgende. Gedurende den gepasseerden nacht is de vorst nog heviger geweest dan den vorigen; al de stilstaande wateren zijn reeds met ijs van 1½ duim dik belegd; dit is iets zeer buitengewoons voor Parijs.

BELGIE.

BRUSSEL, *den* 8 *November*. De Koning der Belgen heeft de Kamers met de volgende aanspraak geopend:

„ MIJNE HEEREN!

„ Ik wensch U, in naam des lands, geluk met uwe zoo langdurige en werkzame zitting, die weinige weken geleden gesloten is, en gedurende welke gij zoo vele groote vraagstukken hebt opgelost.

„ De korte tusschentijd, die ons daarvan afscheidt is door mijn Gouvernement tot het ten uitvoer leggen van sommige der door U gestemde wetten en tot voorbereiding der door ons aan te vangene werken besteed.

„ De leening, waarin gij had toegestemd, en waarvan het sluiten dringend noodzakelijk werd, is tot een voordeeligen prijs gesloten, die het bewijs voor ons crediet oplevert.

„ De wet op het lager onderwijs heeft van alle kanten een bijval gevonden, die mij wegens hare uitvoering ten volle gerust stelt, en de gelukkige beslissing van andere soortgelijke vraagstukken voorspelt.

„ Gij hebt U gehaast aan het beroep te beantwoorden, door mij op de nationale deelneming gedaan, door mijne Regering te magtigen om met de provincien en gemeenten mede te werken tot vereeuwiging der nagedachtenis van mannen, die den Belgischen naam hebben opgeluisterd. De tentoonstelling van kunstwerken heeft op nieuw bewezen, dat ons Vaderland den sedert drie eeuwen verworvenen rang bewaart.

„ De directe onderhandelingen, sedert een jaar met het Kabinet van 's Gravenhage geopend, hebben tot eene voor alle belangen bevredigde ontknooping gevoerd; al de moeijelijkheden, tot de scheiding der twee landen betrekkelijk, hebben gelijktijdig beslist kunnen worden; dit tractaat, de aanvulling van dat van Londen, zal ongetwijfeld het eerste voorwerp uwer overwegingen uitmaken.

„ Het is zonder vreemde tusschenkomst, dat de beide Staten, door eene wederkeerige zucht tot verzoening geleid, er toe gekomen zijn zich eindelijk in eenen geregelden toestand te plaatsen; de eerste vrucht dier toenadering is de onderteekening eener overeenkomst wegens de binnenlandsche scheepvaart geweest.

„ Deze uitkomsten, terwijl zij onze betrekkingen met Nederland regelen, kunnen niet dan gunstigen invloed op onze betrekkingen met de overige Mogendheden uitoefenen, welke niet opgehouden hebben ons bewijzen van vertrouwen en vriendschap te schenken.

„ De onderhandelingen met Spanje hebben, als de eerste uitkomst, eene conventie ten gevolge gehad, die aan uwe goedkeuring onderworpen zal worden, en welke voor een der voornaamste takken onzer nijverheid die aloude markt weder openstelt.

„ Terwijl wij andere onderhandelingen voortzetten, is het onmogelijk zekere maatregelen van binnenlandsche wetgeving niet als noodzakelijk geworden aan te merken.

„ Verscheidene voortbrengselen, welke den grondslag van onzen uitvoer vormen, zijn, van onzen kant, aan uitgaande regten onderworpen, die door niets meer worden gewettigd. Andere voorwerpen van buitenlandschen invoer zijn, zonder dat onze handel benadeeld wordt, voor eene vermeerdering van inkomende regten vatbaar, in het belang der nationale nijverheid en van de openbare schatkist.

„ Gij zult ook moeten beslissen over de uitspraken der commisie van onderzoek, twee jaren geleden door U ingesteld, en wier werkzaamheden ik met de levendigste belangstelling heb gadegeslagen.

„ Mogelijk zullen wij, tot begunstiging van den uitvoer naar verre landen, er toe gebragt worden onze toevlugt tot eene instelling te nemen, die in het tegenwoordig algemeen, regt de vroeger bestaande hinderpalen niet meer aantreft.

„ Daar de ijzeren spoorweg de grenzen van Frankrijk overschreden heeft, en op het punt is die van Duitschland te bereiken, doet zulks wederzijdsche kwestien met andere natien, ten aanzien van politie en posterijen ontstaan, tot beslissing waarvan het gouvernement waarschijnlijk speciale magtigingen zal behoeven.

„ De provincie, welke buiten dat groote stelsel van gemeenschap gebleven is, heeft met dankbaarheid de door U haar toegestane schadevergoeding vernomen; eene andere provincie, even als deze het slagtoffer der diplomatieke noodzakelijkheid, wacht op de wet die bestemd is om eene der weldaden van uwe jongste zitting te verwezenlijken.

„ Behalve de ontwerpen, die nog onafgedaan zijn, zult gij U met verscheidene voorstellen moeten bezig houden, sommigen waarvan de handhaving der tijdelijke wetten ten doel hebben, die op het punt staan van uitgewerkt te hebben, terwijl de anderen het meer volkomen maken der wetgeving op en de bescherming der kinderen in de fabrijken beoogen.

„ Zoo de vorige zitting zich onderscheiden heeft door het gewigtige der vragen, die behandeld zijn geworden en door onderscheidene acten van nationale billijkheid, zoo vereischen die besluiten, zonder onzen financiëlen toestand te benadeelen, evenwel de daarstelling van nieuwe middelen, geschikt om de publieke ontvangsten met de uitgaven gelijk te brengen.

„ Reeds zijn U onderscheidene financiële wetten voorgedragen; andere zullen het worden gelijktijdig met de begrooting voor de wegen en middelen; in afwachting dat die wetten, bestemd tot het vermeerderen der inkomsten, zullen worden aangenomen en toegepast, en daarmede het regt laten wedervaren aan billijke vertoogen tegen ettelijke gebreken van de thans heerschende wetgeving, zijn eenige voorloopige maatregelen voor 1843 onvermijdelijk toegeschenen.

„ De nieuwe wettelijke bepalingen hebben vergoorloofd, in het personeel van het leger, voor deszelfs toekomst voordeelige wijzingen te brengen, en hebben tot eene wettelijke verkregene bevordering geleid.

„ Die maatregelen hebben eene edele wedijvering doen ontstaan, die, gevoegd bij de krijgstucht, de geoefendheid en de trouw, waarvan het leger blijken geeft, voortgaat hetzelve mijn vertrouwen en uwe bezorgdheid waardig te maken.

„ Herneemt Mijne Heeren den loop uwer, kortstondig afgebrokene, beraadslagingen; in uw midden heb ik slechts eenen wensch te vormen, te weten dat de nieuwe Zitting, voor het Land en voor Mij, slechts de voortzetting van de vorige zitting moge wezen."

Van den 11den. Nadat gisteren bij de Kamer der Vertegenwoordigers der vaste commissiën, welke haar reglement vereischt, benoemd waren, heeft de minister van buitenlandsche zaken de conceptwet voorgedragen, welke het met Spanje gesloten handels-traktaat moet bekrachtigen. Vervolgens bragt de minister van financien het budget over de dienst van 1843 in, hetwelk 112,816,742 francs bedraagt, als ook vier concept-wetten strekkende: 1°. tot herziening der tegenwoordige wet op de personele belasting, 2°. wijziging van die op de patenten, 3°. regeling van die op de bieren naar den inhoud der ketels en niet der kuipen, en 4°. crediet-verleening aan de regering tot betaling der collocatie-borderellen, betrekkelijk de cessie der etablissementen van Couvin. Eindelijk onderwierp de minister van binnenlandsche zaken aan de Kamer zes concept-wetten, als: 1°, eene betrekkelijk den invoer der garst (verzonden aan de afdeelingen); 2°. betrekkelijk premiën op den scheepsbouw (verzonden aan eene commissie, die door het bureau benoemd zal worden); 3°. tot prorogatie tot 1 Junij 1846 der concept-wet omtrent teruggave van den Schelde-tol (verzonden aan de afdeelingen); 4°. verleening van een pensioen van 1500 fr. aan de weduwe van den heer *Thorn*, overleden als gouverneur van Henegouwen (verzonden aan eene door het bureau te benoemen commissie); 5°. wijziging van het toltarief omtrent de uitgaande regten over onderscheidene artikelen; 6°. wijziging van dat tarief omtrent de inkomende waren.

— De Senaat heeft het ontworpen antwoord op de troonrede in overweging genomen en met eenparige stemmen goedgekeurd. Aan de ministers zijn te dier gelegenheid eenige inlichtingen gevraagd omtrent den financiëlen toestand des lands en de commerciële onderhandelingen met Frankrijk. De minister van financien heeft betoogd, dat er eigenlijk gezegd geen deficit in het over de loopende dienst verleende budjet bestond en dat de nieuwe middelen, welke de regering vroeg, alleen ten doel hadden om uitgaven te dekken, die in de vorige zitting gestemd waren. De minister der buitenlandsche zaken antwoordde op de tweede soort van vragen, dat het hem onmogelijk was om alsnog in vele bijzonderheden omtrent de onderhandelingen te Parijs te komen, maar dat hij zeggen kon, dat men er nog altijd eene gunstige uitkomst van hopen kon.

— Betrekkelijk de vlugt van den generaal *van der Smissen* behelzen onze bladen nog steeds eenige bijzonderheden. Zoo verzekert men dat, toen de gevangene II. Zondag in zijn vrouwen-gewaad ten half acht ure uit de gevangenis gevlugt was, hij weinige schreden van daar eenige lieden vond, die hem eenen mantel om de schouders wierpen. Hierdoor voor mogelijke vervolging onkenbaar gemaakt, is hij, met degenen, die hem verzelden, zoo snel mogelijk, naar het midden der Leopolds-wijk gegaan, waar hem, bij den aan ieder Brusselaar bekenden put, die de gedaante van eenen schoorsteen heeft, de noodige paarden wachtende waren. In den zadel gestegen, is men zonder tijdverlies over Schaerbeek naar Ever en Westerloo gereden; en des anderen daags, schoon afgemat van vermoeidheid, daar zij noch hun zelven, noch hunne dieren een oogenblik rust gegund hadden, waren de vlugtelingen in veiligheid. Men moest de ruiters van de paarden ligten en deze vielen uitgeput neder.

NEDERLANDEN.

MAASTRICHT, *den 12 November.* Eergisteren avond is van Aken, per extra-post, onder den naam van baron de Cortenberg, alhier aangekomen en in het hôtel du Casque afgestapt, de generaal *van der Smissen*, met echtgenoote en een kind.

BLADEL, *den 9 November.* Gisteren namiddag ten 3 ure is de generaal *van der Smissen*, vergezeld van een heer te paard, te Reusel aangekomen: heeft aldaar bij den burgemeester vertoefd tot den volgenden morgen, als wanneer de generaal zich herwaarts heeft begeven en een bezoek bij onzen burgemeester heeft afgelegd, daarna met een karretje zijnen weg naar Eindhoven nemende, om zich van daar naar Maastricht of Venlo te begeven; de heer, welke den generaal vergezelde, heeft zich met een rijtuig naar Turnhout doen vervoeren; de paarden zijn langs eenen anderen weg teruggezonden.

'sGRAVENHAGE, *den 10 November.* In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, (waarin de heer *van den Bosch*, nieuw lid der Kamer, zitting genomen heeft), heeft de voorzitter kennis gegeven, dat door de afdeelingen voor het ontwerp van wet, tot tijdelijke verlenging van het tarief van salarissen en justitie-kosten in burgerlijke zaken, enz., tot rapporteurs benoemd zijn, de heeren: 1ste afd., *van Akerlaken*; 2de afd., *van Rappard*; 3de afd., *Verwey-Mejan*; 4de afd., *Luzac*, en 5de afd., *Bruce*.

De president heeft voorgesteld, om op Woensdag den 23 dezer, over te gaan tot de benoeming van eenen nieuwen griffier der Kamer. Dien overeenkomstig wordt besloten. Inmiddels zal de lijst van de sollicitanten worden gedrukt en rondgedeeld.

De voorzitter deelt mede, dat de commissie, belast met het opmaken van eene nieuwe instructie voor den griffier der kamer, gereed is verslag te doen; maar doet opmerken, dat al hetgeen betrekking had tot het nieuwe reglement van orde, in eene vergadering met geslotene deuren, door de Kamer is behandeld, en dat, daar ook dit onderwerp geheel en al tot de huishoudelijke werkzaamheden der Kamer behoort; hij voorstelt, dat de Kamer zich vorme in comité-generaal.

De Kamer vereenigt zich met dat voorstel en de openbare zitting wordt dienvolgens veranderd in eene zitting met geslotene deuren.

In die zitting heeft de gemelde commissie haar verslag gedaan en een ontwerp van instructie voor den griffier voorgesteld, hetwelk, ter overweging, aan de afdeelingen is verzonden.

Na de vergadering heeft de centrale afdeeling eene bijeenkomst gehouden.

Morgen ochtend zal het onderzoek over de ontwerpen van wet, uitmakende het tweede boek van het Wetboek van Strafregt, in de afdeelingen worden voortgezet en zal tevens een aanvang worden gemaakt met het overwegen van het ontwerp der nieuwe instructie voor den griffier der kamer. Ten drie ure zal de centrale afdeeling andermaal vergaderen.

— Door Z. M. zijn tot kommandeurs der orde van den Nederl. Leeuw bevorderd, de ridders dier orde *F. A. Noël Simons*, staatsraad in buitengewone dienst, en mr. *C. J. G. Copes van Hasselt*, lid van den raad van state, respectivelijk leden van de te Utrecht en te Antwerpen bestaan hebbende commissien voor de conferentien ter uitvoering van het tractaat van 19 April 1839.

Aan jhr. *G. F. van Tets* is eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van controleur van het buitengewoon zegel te Amsterdam en in diens plaats benoemd de heer *A. Copes van Hasselt*, thans commies bij het prov. gouvernement van Noord-Holland.

De surnumerair der registratie in het hertogdom Limburg, *H. Thesingh*, is in diezelfde betrekking overgeplaatst in de provincie Zuid-Holland, en tot surnumerair der registratie in het hertogdom Limburg is benoemd, de heer *J. J. G. E. Volkhemer*.

— Heden omstreeks een ure is deze stad binnengetrokken eene batterij rijdende artillerie, komende van Tilburg. Aan den ingang der stad werd zij door den prov. komm. den generaal *Evers*, door verschillende officieren van het reg. zware dragonders, het reg. grenadiers, en het reg. jagers ontvangen, en onder het uitvoeren van eenige stukken door het korps muzijkanten van het reg. dragonders de stad binnengeleid. Voor het paleis des Konings genaderd, defileerde de batterij voor Z. M., die zich op de stoep bevond, omringd van Hoogstdeszelfs adjudanten. Z. M. onderhield zich eenige oogenblikken met den kommandant dezer batterij, die zich vervolgens naar de nieuw aangelegde kazernen begaf.

Als eene zeldzaamheid mag vermeld worden, dat gisteren op de nabij deze residentie liggende hofstede Arensdorp, onder Wassenaar, toebehoorende aan den baron *Tuyll van Serooskerken van Zuylen*, door den jager *C. van der Walsen*, levend gevangen is eene spierwitte faisant.

— Uit het voorloopig verslag van de centrale afdeeling, betreffende het ontwerp van wet tot verandering van art. 12 der wet op de regterlijke organisatie, blijkt, onder anderen, het volgende:

Dat de zeer groote meerderheid verklaarde er prijs op te stellen, dat, met weglating van de woorden: *op eene wettige wijze*, in den aanhef uitdrukkelijk melding werd gemaakt van art. 184 der Grondwet. Diezelfde meerderheid verlangde intusschen, dat dit wets-ontwerp zich niet zou bepalen bij het opgeven van de gevallen, waarin ontslag zou kunnen verleend worden, maar dat tevens eenige voorschriften zouden worden gegeven, omtrent de wijze waarop regterlijke ambtenaren zouden kunnen worden ontslagen;

Dat algemeen de opmerking werd gemaakt, dat, ofschoon de Hooge Raad, volgens de wet op de regterlijke organisatie, naar gelang van de te behandelene onderwerpen, met vijf, zeven of tien raadsheeren vonnist, in het ontwerp de bepaling ontbreekt, met hoeveel raadsheeren de Hooge Raad in deze zal beslissen. De meeste leden waren van gevoelen, dat in dezen door 10 raadsheeren behoorde gevonnisd te worden;

Dat, ten einde den ambtenaar, wiens ontslag op grond van deze wet wordt gevorderd, in de gelegenheid te stellen hiertegen zijne middelen van verdediging behoorlijk te kunnen inbrengen, algemeen werd verlangd, dat in de oproeping zouden behooren vermeld te worden de gronden, waarop, of de redenen, waarom het ontslag mogt worden gevraagd; voorts door 29 tegen 11 leden, dat er een door de wet te bepalene termijn zou moeten verloopen tusschen de oproeping en verschijning.

Algemeen is het verlangen kenbaar gemaakt, dat uitdrukkelijk in de wet worde opgenomen, dat het ontslag door den Hoogen Raad moet worden gegeven bij een *vonnis met redenen omkleed*. Men acht het dus noodzakelijk, deze woorden in de wet in te lasschen, ook om op die wijze nader nog, zoo noodig, kenbaar te maken, dat deze wet strekt tot uitvoering van het bepaalde bij art. 184 der Grondwet.

Ten opzigte van de voor het leven aangestelde ambtenaren van het openbaar ministerie, zoo was er in zoo ver overeenstemming, dat allen in de wet eene bepaling wenschten opgenomen te zien, houdende, dat ook zij vooraf in hunne belangen moeten worden gehoord. Ook omtrent de vraag, aan wie de magt moet worden toegekend om aan de voor het leven aangestelde ambtenaren van het openbaar ministerie ontslag te verleenen, bestond er minder verschil van gevoelen. Van de 40 leden verklaarden zich 35 voor de toekenning van deze magt aan den Koning; terwijl 21 leden tegen 19 van gevoelen waren, dat door den Koning alleen dan ontslag aan een voor het leven aangestelden ambtenaar van het openbaar ministerie zou kunnen verleend worden, wanneer door den Hoogen Raad hiertoe eene voordragt mogt worden gedaan.

Eindelijk heeft men bijna eenstemmig gemeend, te dezer gelegenheid aan de Regering den wensch te moeten openbaren, dat ook ten aanzien van het ontslag der mede voor het leven aangestelde leden van het hoog militair geregtshof, die of onwaardig of ongeschikt mogten worden langer hunne betrekking te vervullen, wettelijke bepalingen mogen worden vastgesteld.

Van den 11den. Bij besluit van den 5 November 1842, no. 64, is aan den gepensioneerden kapitein der infanterie *P. Troester* vergund het voortdurend dragen der activiteits-uniform.

— Zijner Majesteits fregatten *de Rijn* en *Jason*, bestemd naar de Middellandsche zee, hebben op den 7 dezer de haven van Portsmouth verlaten om derzelver reis te vervolgen.

— Zijner Majesteits fregat *Palembang*, bestemd naar de Oost-Indiën, en de brik *de Echo*, bestemd naar de kust van Guinea en vervolgens naar de West-Indiën, zijn op den 4 dezer met gunstige gelegenheid door de hoofden in het Kanaal ingezeild.

UTRECHT, *den 13 November.* In 's Hage spreekt men weder van eene promotie bij de marine, welke met Januarij zoude plaats hebben; daarentegen zouden eenige oude officieren op pensioen worden gesteld. Men wilde als dan ook eene verandering in de uniform invoeren; de doctors zullen, even als bij de landmagt, ook epauletten bekomen. De werkzaamheden aan het stoomschip *Curaçao*, te Hellevoetsluis, tot met betrekking tot den bodem als de machinerie, worden met kracht voortgezet; hetzelve zal weldra gereed zijn, om naar den Helder te vertrekken. Ook ligt in lading het transportschip *de Merwede*, om spoedig de reis naar West-Indiën aan te nemen. Met hetzelve vertrekt de O. constructeur *Scheffer*, als belast met het opzigt over de houtveiling in de Cop-

name, benevens een detachement van 19 militairen, onder geleide van een officier.

NIJMEGEN, *den* 10 *November*. Het uitgeven en in omloop brengen van valsche coupons der Nationale Werkelijke Schuld schijnt hoe langer hoe meer veld te winnen. Nog niet lang geleden was het zekere *Antonio Boggiano*, die wegens zoodanige misdaad verdacht en te Leiden gevangen genomen werd. Het laat zich nog denken, dat mannen, geen ander middel wetende, om aan den kost te komen, dergelijke bedrijven plegen; moeijelijker is het te begrijpen, hoe ook vrouwen tot dat kwaad besluiten kunnen. Het is echter waar, dat dezer dagen alhier mede eene criminele regtsvordering is ingesteld tegen zekere vreemdelinge, genaamd *Hendrina Willemsen*, huisvrouw van *Hendrik Otten*, wonende te Kranenburg, koningrijk Pruissen, als zich schuldig gemaakt hebbende aan het invoeren binnen dit rijk en het in omloop brengen van valsche coupons. Dat toch het publiek en vooral de neringdoenden oplettend zijn bij het ontvangen van papiergeld, hetwelk zoo ligt voor verminking, namaking of vervalsching vatbaar schijnt.

GRONINGEN, *den* 10 *November*. Deze stad heeft weder twee aangename blijken van de belangstelling der Vorstelijke familie in haar welzijn ontvangen. Het heeft namelijk aan H. M., onze geliefde Koningin, behaagd, zich, op verzoek der Vrouwenvereeniging alhier, tot de Beschermvrouw dier Vereeniging te verklaren, en daarbij eene gift van *f* 50 te voegen, en aan Z. M. Koning *Willem Fredrik*, Graaf *van Nassau*, eene gift van *f* 100 aan dezelfde vereeniging te doen geworden.

LEEUWARDEN, *den* 14 *November*. De heer mr. *F. de Greve*, hoogleeraar in de regtsgeleerdheid aan 's Rijks Athenaeum te Franeker, is, bij besluit van den 8 dezer, door Z. M. benoemd tot raadsheer in den Hoogen Raad.

— De inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt heeft alle apothekers, Nederlanders van geboorte, die genegen zijn, om als apotheker van de derde klasse in de garnizoenen of hospitalen hier te lande te worden aangesteld, verwittigd, dat daartoe gelegenheid bestaat, mits zij zich vóór den 15 December aanstaande bij verzoekschrift, op zegel geschreven en postvrij in te zenden, en na daarop bekomen antwoord, in persoon bij hem inspecteur aan deszelfs bureau te 's Gravenhage, in het lokaal des magazijns van geneesmiddelen, aanmelden, met overlegging van bewijzen wegens hunnen onderdom, tusschen de 20 en 25 jaren, ongehuwden staat, en voldane dienstpligtigheid aan de nationale militie; wegens hunne studiën, graad van bekwaamheid, goed zedelijk gedrag en gezonde ligchaamsgesteldheid, zoo dat zij voor alle militaire diensten geschikt zijn; waarna zij, bij een aan het bureau van hem inspecteur af te leggen vergelijkend examen, bewijzen van bekwaamheid voor de verlangde betrekking zullen moeten geven, om naar eene benoeming te dingen; en aan welke plaats van apotheker der derde klasse bij de landmagt de rang van 2den luitenant en een jaarlijksch traktement van *f* 600 is verbonden.

— De arrondissements regtbank te Rotterdam heeft dezer dagen den landbouwer *de Keijzer*, van Maasland, veroordeeld tot zes dagen gevangenis, acht gulden boete en de kosten, *om het niet behoorlijk aangeven van een longziek runderbeest*.

— De heeren *H. Schaepman*, te Zwolle, en *D. J. Zeilmaker*, te Harlingen, zijn erkend als vice-consuls van Zweden en Noorwegen, de eerste voor het district Zwolle, en de tweede voor het district Harlingen.

— Ten gevolge van het ontstaan der besmettelijke longziekte onder de runderen in de gemeente Coevorden en de gehuchten Benneveld (Zweelo) en Erm (Sleen), heeft de gouverneur der provincie Drenthe het houden van veemarkten in die plaatsen en allen uitvoer van runderen uit dezelve verboden, en andere maatregelen ter verhindering van de verspreiding der ziekte aanbevolen.

— Te Amelte, onder de gemeente Assen, is in de vorige week een beukenboom geveld, die in die streek bekend was om zijne dikte. Nabij den grond gemeten, had hij 1,37 Ned. el in doorsnede, en 5,2 Ned. el hooger gemeten, had hij, op eene plaats, waar geene uitgroeisels waren, 2,75 ned. el in omtrek. Hij was niet zeer hoog, maar had verscheidene zware takken (waaronder eenige zoo dik als een tamelijke boomstam) en eene zeer breede en digte kruin, die eene aanmerkelijke plek gronds overschaduwde. Hij werd, volgens getuigenis van geloofwaardige lieden, in het jaar 1779 gepoot, als een klein plantje, en heeft bij verkoop *f* 80 opgebragt.

— Uit 's Bosch schrijft men van 8 November, dat de Provinciale Staten aldaar vergaderd zijn, om over de verbetering der Straatwegen te beraadslagen.

— Men heeft berigt uit Egmond aan Zee, dat aldaar de lijken van *L. Pronk* en *C. Knoester* op het strand zijn gevonden, en men vermoedt, dat het lijk van *D. Overduin* te Putten is aangespoeld. Men zal zich herinneren, dat deze personen behoord hebben tot de bemanning van de pink *de Jonge Pieter*.

— Volgens particulier schrijven uit Londen, zoude niettegenstaande het ministerie van buitenlandsche zaken zich de zaak op eene allezins prijzenswaardige wijze heeft aangetrokken, en ofschoon de onschuld van den reeder en de schuld der visschers door bewijzen is gestaafd, de twee Scheveningsche pinken, die onlangs door de douanen te Scarborough, wegens het aan boord hebben van tabak en jenever, waren in beslag genomen, volgens de Engelsche wetten voor den eigenaar verloren zijn. Ten gevolge van die ongunstige uitspraak, die een braaf huisvader een onherstelbaar verlies doet lijden, zal het laatste nog worden beproefd, namelijk, den weg van regten in te slaan.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART te HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 2 November het kofschip *Maria*, kapt. H. H. Ebes, van Dantzig. — Den 5 dito het smakschip *Fenna Catharina*, kapt. H. J. Ijmker, van Duinkerken. — Den 6 dito de kofschepen *5 Gezusters*, kapt. E. H. Oldenburger, van Dantzig en *jonge Tammink*, kapt. P. J. Bakker, van Koningsbergen; het brikschip *Erstatningen*, kapt. A. Albretsen, van Twede Strand. Den 7 dito het kofschip *Middelstein*, kapt. A. B. Drok, van Larwich. — Den 8 dito de kofschepen *Catharina Elisabeth*, kapt. T. J. Reus, van Drammen, *Leeuwarden*, kapt. K. W. Nieboer, van Hamburg en *Agatha*, kapt. W. J. de Grooth, van Christiaansand. — Den 9 dito de kofschepen *3 Gezusters*, kapt. P. P. Dijkstra, van Christiaansand en *de Oude Werf*, kapt. J. J. Goosens, van Drammen. — Den 12 dito het kofschip *Hendrika*, kapt. H. J. Smit, van Droback; het schonerschip *Fame*, kapt. W. Barfield, van Londen.

Uitgezeild: Den 2 November het kofschip *Bernhard en Eliza*, kapt. T. Visser, naar Hull. — Den 3 dito het schonerschip *Monarch*, kapt. Jos. Manning, naar Londen; het kofschip *Martha Alida*, kapt. K. H. Plukker, naar Schotland. — Den 5 dito het kofschip *Hinderina*, kapt. J. J. Bulten, naar Schotland. — Den 10 dito het schonerschip *Eclipse*, kapt. S. H. Finch, naar Londen.

MENGELWERK.

PROSPECTUS
TOT
HET OPRIGTEN VAN LETTERKUNDIGE AVOND-BIJEENKOMSTEN IN DE FRANSCHE TAAL,
TE
LEEUWARDEN.

„Dagelijks neemt het algemeen worden der beoefening van vreemde talen, en van de Fransche taal in het bijzonder, in ons Vaderland toe."

„Als een der doelmatigste en aangenaamste middelen tevens, tot het verkrijgen van eenen goeden smaak en eene kiesche keuze in het wijduitgestrekte gebied der Fransche letterkunde, heeft de jongste tijd aangewezen de zoogenaamde *Soirées Littéraires*, sinds eenige jaren reeds, in de hoofdstad des Rijks en ook reeds in meeste andere Steden van ons Vaderland, met een goed gevolg ondernomen en bekroond."

„Het nut van zulke *Soirées Littéraires* valt niet te miskennen; dan, — behalve het verkrijgen van den, hierboven reeds vermelden goeden smaak, en het doorbrengen van menigen genoegelijken avond voortgebragt door de keuze van wel geanimeerde stukken, en door de juiste en kunstmatige voordragt derzelve, — wordt men, met eenige oplettendheid slechts, den eigenlijken, maar al te dikwerf verwaarloosden *franschen toon* magtig, en is men in staat, het onderscheid tusschen Fransche en Hollandsche voordragten, zoo zeer van elkander verschillende, te leeren kennen en beoordeelen."

„Zóó ergens, wordt hier ter Stede de Fransche Taal krachtdadig beoefend, en haar, als overal, de waardigheid van binnenleider tot de verdere en hoogere takken van wetenschappen toegekend, en is zij, als eerste hoofdvereischte tot eene beschaafde opvoeding aangemerkt."

„Van deze waarheden overtuigd, en door den Edel Achtb. Heer Burgemeester dezer stad gemagtigd, heeft de ondergeteekende het plan gevormd, zoodanige *Soirées Littéraires* te dezer stede op te rigten; waarvan hij de vrijheid neemt den aard en de voorwaarden zijnen geëerden Stadgenooten hierbij over te leggen en uit één te zetten."

„De tijd van elke bijeenkomst zal in twee afdeelingen verdeeld worden: de eerste zal aan het *Proza*, de tweede aan de *Poëzij* toegewijd zijn."

„Mezeraij, Arnauld, Bossuet, Buffon, Rollin, La Rochefaucould, Fénélon, Rousseau, Voltaire, Thiers, Guizot zijn de namen der Proza-Schrijvers; Corneille, Molière, Racine, Boileau, Voltaire, de Lille, La Fontaine, La Harpe, Lamartine, Victor Hugo, die der Dichters, met de fragmenten van wier meesterstukken het *Auditorium* gemeenzaam zal gemaakt worden."

„Bovendien, zal de ondergeteekende, maandelijks éénmaal, eene oorspronkelijke, door hem vervaardigde, verhandeling, of eene vertaling van de schoonste hoofdstukken der Romans van VAN LENNEP en TOUSSAINT, voordragen, en daar en boven nog, in elke Soirée het leven van den, op dien avond te verhandelen, schrijver of dichter beknoptelijk voor oogen stellen; onverminderd de gelegenheid, welke zal worden gegeven aan elken liefhebber die genegen mogt zijn, bij wijze van bijdrage, een dichtstuk, of met den ondernemer eene *Dialogue*, voor, te dragen. — De zoodanigen kunnen alsdan, des verkiezende, eenige dagen vooraf onderwijs in de kunst van *déclamatie*, voor de door hen voor te dragen stukken vereischt, gratis genieten"

„Deze bijeenkomsten zullen wekelijks éénmaal, des Dingsdags avonds, ten 7 ure — om hoogstens ten 10 ure geëindigd te zijn, — plaats hebben, ten huize van den Hr. SWILDENS, in het Friesche Koffijhuis, alwaar voor eene uitmuntende verlichting en verwarming — en hoofdzakelijk voor de dames — de noodige zorg zal gedragen worden."

„De prijs der Bewijzen van Toegang tot deze *Soirées* is gesteld op 5 Gulden voor een heer, en 8 Gulden voor een heer met eene of twee dames, gedurende deze Winter-Cursus, te rekenen van den eersten Dingsdag in de maand December tot en met den eersten Dingsdag in de maand Maart, daaraanvolgende."

„De lijsten van inteekening staan open tot ultimo *November*, ten huize van den ondergeteekende, Wirdumerdijk no. 83, dagelijks, Zondags en Zaturdags uitgezonderd, van 9 tot 12 ure; verders op de *Groote-Societeit*, op *Amicitia* en in het *Friesche Koffijhuis*."

„Ten slotte waagt het de ondergeteekende, deze zijne onderneming in de deelneming aan te bevelen van elk, die eenigen prijs stelt op de Fransche Letterkunde; te meer, daar zij zich verre van alle anderen, van dien aard reeds bestaande, onderscheidt, doordien de Ondernemer zelf geschreven verhandelingen voordragen, en de beknopte levens der, door hem behandelde, schrijvers of dichters leveren zal."

„Niets zal alzoo nagelaten worden, om het geachte *Auditorium*, dat hij, bij voorraad, reeds talrijk te zijn onderstelt, genoegelijke en nuttige Winter-avonden te doen doorbrengen, en hij koestert de gegronde hoop, dat ook *hier* zulke Soirées tot stand zullen komen, welke toch elders steeds met de tegenwoordigheid der *haute volée* vereerd worden."

Leeuwarden, 9 November 1842. Iz. J. LION.

STAAT van de Middelprijzen der GRANEN en andere Objecten, welke in de tweede helft der maand October 1842, ter Markt der Stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt, zonder eenige belasting:

Tarwe,	Witte ..	*f* 8 : 50	de Mudde.	Boter, ...		*f* 0 : 90	het Pond,
	Roode .	- 0 : 00	———	Vleesch,	Koe....	- 0 . 24	———
Rogge, ...		- 6 : 10	———		Kalfs...	- 0 : 00	———
Gerst,	Vroege ..	- 0 : 00	———		Schapen	- 0 : 19	———
	Late	- 4 : 60	———	Varkens-vleesch,	Versch.	- 0 : 34	———
Boekweit, ...		- 6 : 00	———		Gerookt	- 0 : 54	———
Haver, ...		- 3 : 00	———	Aardappelen,	Vroege.	- 1 : 35	de Mudde.
Witte Boonen, ...		- 0 : 00	———		Late...	- 0 : 00	———
Erwten,	Witte...	- 0 : 00	———	Zaad,	Kool ...	- 12 : 00	———
	Groene .	- 0 : 00	———		Raap...	- 0 : 00	———
	Graauwe	- 0 : 00	———		Lijn....	- 9 : 75	———

Accordeert met het Register der Middelprijzen, den 1 *November* 1842.

De Burgemeester,
VAN BOELENS.

De BOTER te Leeuwarden, den 11 November 1842, *f* 35,00 à *f* 37,50.
GROVE KAAS *f* 22,00 à *f* 24,75.

BOTERPRIJZEN, bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw*.

LEEUWARDEN, Vrijdag den 11 November 1842: Puik Boter *f* 37,50.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 12 November 1842.

NEDERLAND.			Gebl.	RUSLAND.			Gebl.
Werk. Schuld 2½ pCt.	52¼	52¼	52¼	1798, 1816.... 5 pCt.	105¼	106	105¼
Dito dito..... 5 „	101½	101¼	101⅛	1828, 1829.... 5 „	105¾	106	
Amortis. Synd. 4½ pCt.	94	94¼	94¼	1831, 1833.... 5 „	98	98½	
Dito dito ..... 3½ „	77	77¼	77⅛	Dito bij *Hope*.. 4 „	88½	88¼	88⅛
Handel-Maats. 4½ „	133¾	134	133½	Inschr. in Assig. 6 „			
O. I. Leening 5 „	99¾	100	99⅞	Certifi. van dito 6 „	70¼	70¼	70⅛
Aand. Rijn Spoorw....				AMERIKA ... .. 6 „			
Dito Haarlemmer......				Dito...... ... 5 „	46¼	48¼	
Dito Rotterdam.......				POLEN.			
Haarl. Meer ... 5 pCt.				Aand. met Lot. fl. 500 *f*			
SPANJE.				OOSTENRIJK.			
L.b.*Ard.*van 85£5 pCt.	18¼	18¼	18⁵⁄₁₆	Metaliek....... 5 pCt.			
Dito onbep. Stuk. 5 „	16½	16¼		Dito .... 2½ „			
Ardoins Coupon..	18¾	19	18¹³⁄₁₆	W.-B.bij*G.&Co* 4 „	103½	104	103¾
Passive...............				BRAZILIE.			
				Obl. te Lond. 5 pCt.			

Spanje 3 pct. 22, ¼, ⅛; Fr. Uitgest. 3¾, 4¼, 4⅛; N. Portug. 32¼, 33¼, 32⅞; Orig. Russ. 4 pct. 88½, ¼, ⅛; Pruis. aand. met lot. Rs. 50, 161, 162, 161½; Denemarken 84, ¼, ¼; Venezuela 28½, 29, 28¾; Col. ex Venez. 7¾, 8, 7⅞; Peru 10¼, ¼, ⅛; Mexic. 33¾, 34¼, 34.

Binnenlandsche fondsen waren heden een weinig aangenamer; Handelmaatschappij blijft flaauwer in prijs. — Van buitenlandsche waren Spaansche prijshoudend; Mexico iets lager; de overige hebben geen verschil van prijs opgeleverd; de handel had algemeen weinig omvang.

*** Getrouwd:
Workum, J. BANNING, en
den 9 November 1842. E. WOLFFES.

*** Getrouwd:
MR. J. KIJMMELL, Weduwnr. van C. E. MULIER, en
M. K. VAN BIENEMA.
Heerenveen, den 10 November 1842.

DOCKUM, den 7 November 1842. Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, JOHANNA ANDREÆ, geliefde Echtgenoot van
M. TUTTEL v. D. WEIDE.

*** Heden beviel door Gods goedheid van een ZOON HENRIETTE DRIELSMA, geliefde Echtgenoot van
Rotterdam, den 10 November 1842. L. L. JACOBSON Az.

*** Heden beviel van eene DOCHTER JULIA BROUWER, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, den 12 November 1842. P. ADAMA.
Eenige kennisgeving.

BOZUM, den 8 November 1842. Heden morgen ten 5 ure overleed alhier, de Wel Edele Heer KAREL ADOLF SCHUTTER, Student in de Medicijnen aan de Hoogeschool te *Groningen*, in den jeugdigen leeftijd van 20 jaren en ruim 10 maanden.

⁂ Heden morgen ten 10 ure, behaagde het den Almagtigen God tot Zich op te nemen, onze waarde Vader en Grootvader JOHs. JONK, in leven van ouds Koopman te Leeuwarden. Hij mogt het voorregt genieten den gezegenden ouderdom van ruim 93 jaren bereikt te hebben.

Zacht en kalm was zijn levenseinde met den wensch, dat hij met de zijnen in zaliger gewesten vereenigd mogte worden. J. JONK.

St. Anna Parochie, den 31 October 1842. *Uit aller naam,*

Eenige kennisgeving.

Op begeerte van den overledene zullen er geene uiterlijke rouwteekenen gedragen worden.

Men verlangt een ONDERMEESTER in de Dorpsschool te Holwerd, bezittende den *derden rang* (of hooger), op een jaarlijksch inkomen van *twee honderd* Gulden.

Die hiertoe mogt inclineren vervoege zich met vrachtvrije brieven voor het einde van de loopende maand November ter Secretarie van Westdongeradeel te Ternaard.

Onderlinge Brandwaarborg-Maatschappij van Woudsend.

De inschrijving ter verzekering van STALVEE staat open van af 12 *November* tot 31 *December.*

TROMP, *Directeur Boekhouder.*

De Notaris VAN MARLE, te Oldemarkt, zal, namens den Heer HENDRIKUS TULLENERS, te Lemmer, op Zaturdag den 19 November 1842, des avonds ten *zes* ure, ten huize van *W. M. de Vries*, te Oldemarkt, voor den tijd van *vijf* jaren, publiek verhuren:

Een ERVE LANDS, te IJsselham, bestaande uit HUIS, SCHUUR, HOF en BRINK, beste WEIDE- en HOOILANDEN, benevens eenig BOUWLAND, te zamen groot ruim 25 bunder. Nadere informatien te bekomen bij den Notaris voornoemd.

BOELGOED.

Op Dingsdag den 22 November 1842, des voormiddags ten 9 ure, ten huize van *J. Vellage*, te Leeuwarden, van MEUBELEN en HUISGERADEN, KRAMERIJEN, GALANTERIEN, NEURENBURGERWAREN, GEREIDEN, HOOFDSTELLEN, ZADELS, ZWEEPEN, enz.

De Notaris C. J. JORRITSMA, te Sneek, zal, wat *het eerste perceel* aanbelangt, ten verzoeke van Mr. B. HAGA, aldaar, *finaal* verkoopen:

1. Eene kapitale, zeer ter nering staande en royale KOOPMANS HUIZINGE c. a., aan het Kleinzand te Sneek, door *M. Kramers Jr. c. ux.* bewoond; waarop geboden is de *zeer geringe* som van *f* 2357.
2. Eene nette en prompte, in kort veel verbeterde HUIZINGE en ERF c. a., aan de Marktstraat aldaar, door *C. Wijnands c. ux.* bewoond.
3. Eene groote en ruime HUIZINGE en ERF c. a., daar naast staande, door *L. Nieuwhoff c. s.* bewoond.
4. Eene WOONKAMER c. a., buiten het Hoogend aldaar, laatst door *P. D. Dirksen c. ux.* bewoond geweest.
5. Eene prompte HUIZINGE, met ERF c. a., aan het Kerkhof aldaar, door *J. Steinvoorte* bewoond.
6. Eene wel ter nering staande WINKEL-HUIZINGE c. a., aan de Pol, aldaar, bij de Wed. *B. Cuipers* in gebruik.

Alles te aanvaarden 12 Mei 1844.

Wie gading maakt, kome op Woensdag den 23 November a. s., des avonds ten 7 ure, ten huize van *P. van Meurs*, in de Wijnberg te Sneek.

Verkoop van Huizen te Akkrum.

De Notaris J. S. BOKMA, te Akkrum, zal publiek, wat aangaat het vermelde onder no. 1, ingevolge regterlijke autorisatie, bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

1. Eene *deftige* en *uitmuntend onderhoudene* BURGER HUIZINGE, gekwot. no 97, met ruim BLEEKVELD en vrije STEEG c. a., staande en gelegen zeer geschikt tot velerhande affaires, vooraan den Straatweg en achter aan het Algemeen Vaarwater de Boorn op de *Cleeft* te *Akkrum.* — Bij *T. W. van der Ende* in gebruik. — *In twee perceelen.*
2. *Een zeer ter nering staand* WINKEL HUIS, gekwoteerd no. 128, met ruim ERF c. a., staande en gelegen bij de *Draaibrug* aan het algemeen Vaarwater en den Straatweg te *Akkrum*, bij *J. Boxum* en *S. Wierda* in huur gebruikt. — *in drie perceelen.*

De Verkoops Voorwaarden en de nadere omschrijving der perceelen zijn te vernemen ten Kantore van genoemden Notaris.

Den 12 Mei 1843 vrij te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Woensdagen den 23 November 1842, ten huize van *S. R. Kuiper*, te Akkrum, bij de *provisionele*, en den 7 December daaraanvolgende, ten huize van *A. S. Dijkstra*, aldaar, bij de *finale toewijzing*, telkens des avonds ten 6½ ure.

De Notaris A. STINSTRA, te Franeker, zal, ten verzoeke van den Heer en Mr. C. WIJBENGA, aldaar, op Maandagen den 28 November 1842, provisioneel, en den 12 December daaropvolgende, finaal, telkens ten 3 ure na den middag, ten huize van *R. Wink*, in de Korenbeurs te Franeker, publiek, bij strijk- en verhooggeld veilen en verkoopen:

Een HUIS, SCHUUR en HORNLEGER, no. 16, onder Dongjum, bij *Jouw Ernsts Fokkema* bewoond, en 3 bunder 26 roede 10 el BOUWLAND aldaar, met nog 13 bunder 9 roede 30 el BOUW- en GREIDLAND onder Franeker, ten Noorden der Stad, aan de Sexbierumervaart bij de Oude Blooterij en op Salverd gelegen, alles aan *Ernst Fokkes Fokkema* in eigendom toebehoorende; het Huis op den 12 Mei 1844, en de Landen na het rispen van de Vrucht in 1843 vrij te aanvaarden, en te veilen in elf perceelen. Breeder bij Billetten omschreven.

De Notaris GOSLINGS, residerende te Harlingen, zal, op Vrijdag den 2 December 1842, des namiddags ten 2 ure provisioneel, en des avonds ten 5 ure finaal, ten huize van *Gerrit Kool*, Kastelein te Roptazijl onder Wijnaam, in het openbaar verkoopen:

Eene HUIZINGE en ERF met ANNEXEN, staande op Dijksvoet te Roptazijl onder Wijnaldum, Kadaster sectie A, nos. 2 en 3, thans door de Wed. *Durk Jans Kooistra* bewoond; te aanvaarden den 12 Mei 1843.

Verkoop van Afbraak.

L. HARMENZON, Deurwaarder te Leeuwarden, zal, op Vrijdag den 18 November 1842, des voormiddags ten 10 ure, op den zoogenaamden Arsentuin, aldaar, bij gereed geld, verkoopen:

Eene aanzienlijke partij EIKEN AFBRAAK, hoofdzakelijk bestaande in Lambriseringen, Ramen, Rib en Planken; voorts WAGENMAKERS-HOUT en GEREEDSCHAPPEN, WERKBANKEN, enz.

Te bezigtigen op gemelde verkoopplaats, Donderdag den 17 November 1842.

Bij gesloten briefjes te huur, voor den tijd van 5 jaren:

1 Bunder 46 roede 97 el 45 palm LANDS, met den daarop liggenden HEMDIJK, loopende voorbij en om het Blauwhuis, thans bij *Jetze S. Dijkstra*, als huurder in gebruik; St. Petri 1843 vrij te aanvaarden.

Alsmede twee HEKKEN te verhuren.

Eene BURGER HUIZINGE, met ruime HIEMING en TUIN, met quoteel AANDEEL van de MEERSLAAN, thans bij *K. S. de Boer* en *Vrouw* bewoond; op den 12 Mei 1843 vrij te aanvaarden.

De briefjes moeten franco vóór of op den 25 November e. k. worden ingeleverd bij den mede-eigenaar JOHANNES IJ. IJKEMA, te Westhem, waar intusschen de Conditien te vernemen zijn.

Verhuring bij geslotene briefjes,
VOOR DEN TIJD VAN *DRIE* JAREN.

Men presenteert bij geslotene briefjes te verhuren voor den tijd van drie jaren, ingaande Petri en 12 Mei 1843:

Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHUUR, HIEMING en HORNLEGER, zijnde eene Greidplaats, en gelegen onder het behoor van Molkwerum, in het kanton Hindeloopen, geheel groot volgens kad. meting 44 bunder 4 roede 40 el, gekwoteerd met het plaatselijk nummer der gebouwde eigendommen 60; thans bewoond door de eigenaren de Wed. en Erven *A. D. Demmer*, te Molkwerum.

De briefjes moeten vóór den 1 December 1842 zijn ingeleverd ten Kantore van Mr. DE CARPENTIER, Notaris te Koudum, *franco aan huis*, en ten wiens Kantore tevens de Voorwaarden ter lezing liggen, zoo mede op de Zathe, en bij B. D. DEMMER, Boer te IJpecolsga.

Bij geslotene briefjes te huur,

Voor vijf jaren, van Petri en Mei 1843 tot 1848: Eene ZATHE en LANDEN, te Weidum, *nu groot wordende* naar naam en faam 35 bunder 27 roede, alles Greidlanden, thans bij *S. S. Boersma* en anderen in huur. Conditien te vernemen bij J. G. PATER, in de Groote Kerkstraat te Leeuwarden, alwaar de briefjes franco vóór of op Vrijdag den 18 November e. k., des namiddags vóór vier uren moeten zijn ingeleverd.

Uit de hand te koop:

Vier *groote partijen best gewonnen* HOOI, aanwezig in en bij de Huizinge no. 26, te *Rottum in de grietenij Schoterland*, — om des verkiezende te kunnen laten zitten tot 1 Mei 1843. Te bevragen bij MEINE MINNES FRANKEMA, aldaar.

Zijne Majesteit de Koning heeft door meer dan eene gunstbetooning ook den Ondergeteekende blijken gegeven van Hoogstdeszelfs belangstelling in de pogingen tot bevordering der Schoone Kunsten, en vooral der Schilderkunst; ten dien einde heeft Z. M. aan den Ondergeteekende toegestaan eene VERLOTING van zestien SCHILDERIJEN, door hem vervaardigd, en met Goud gemonteerde Lijsten, ten toon gesteld bij den Kastmaker *Plet*, te Leeuwarden; welke Verloting ten overstaan van den Heer Mr. VAN DER PLAATS, Notaris aldaar, in den loop dezes jaars zal plaats hebben; ten einde de Ondergeteekende gedeeltelijk met de opbrengst dezer Loterij eene kunstreis naar buitenlands zoude kunnen doen.

Tot bevordering van dit oogmerk noodigt hij alle beminnaren en begunstigers der Schilderkunst uit in deze Loterij deel te nemen, waarvan de prijs voor ieder aandeel bepaald is op *f* 3,25.

Men teekent in bij den Ondergeteekende en bij de HH. Postdirecteuren der voornaamste plaatsen dezer Provincie.

De dag der Verloting zal nader worden bekend gemaakt.

Tevens biedt hij zich aan tot het SCHILDEREN van OLIEVERF-PORTRETTEN, levensgroot eerste à *f* 20, half levensgroot idem *f* 12, kleiner idem *f* 7, en in potlood *f* 10.

Leeuwarden, den 10 November 1842. J. R. MATTHIJSSE.

LEES HIER.

B. J. VAN DEN OEVER, op het Noordvliet te Leeuwarden, berigt dat hij heeft ontvangen een nieuw assortiment PORSELEIN, GLAS, AARDEWERK enz., waaronder moderne Wijn- en andere Glazen tot extra lage prijzen, Lampballons door bijzondere gelegenheid tot fabrijksprijs, en daar hij geene publieke verkoopingen meer onderneemt, ook te dezer stede geenen tweeden winkel meer houdt, zijn bijzonder tegen contante betaling de Goederen tot zeer lage doch vastgestelde prijzen genoteerd. Tevens recommandeert hij zich als Fabrijkant in alle soorten van verlakte en gladde BLIKWERKEN, alsmede bij de Stedelijke en Gemeentebesturen tot het maken en repareren van alle soorten van REVERBÈRES, en om verder den handel in Lompen of Vodden te bevorderen, is bij hem te bekomen rojaal en ander PAKPAPIER, tot fabrijksprijs, en bij groote partijen daar nog beneden.

Recommandeert zich voortdurend in de gunst, met belofte van eene solide behandeling.

NB. Daar er dit jaar en vroeger onderscheidene publieke verkoopingen zijn gehouden van Aardewerken enz., door andere ondernemers, waardoor het Publiek misleid werd, als of hetzelve door hem werd ondernomen, berigt hij, dat dit geheel bezijden de waarheid is.

A. KAUFMANN berigt het geacht Publiek, dat zijn Winkel van GEMAAKTE KLEEDEREN uiterlijk zal geopend zijn tot en met den 20 November e. k. Bedankt het geachte Publiek voor de tot heden genoten begunstiging.

De Ondergeteekende zijn vertrek op den 11 dezer bepaald hebbende, is daarin door affaires verhinderd geworden, en vindt hij zich dienvolgens genoodzaakt, nog eenige dagen alhier te moeten verblijven, te meer daar zijn Magazijn door nieuwe en moderne aanvoer belangrijk is verrijkt geworden, en hij steeds alles zal aanwenden, zoo door civiele prijzen als honnette behandeling, de voortdurende achting van Leeuwardens ingezetenen te blijven behouden.

S. SCHARZMAN,
in Galanterien, in het Logement de Valk,
te Leeuwarden.

LEES HIER. — P. L. MIRANDE

Maakt mits deze aan het geëerd Publiek bekend, dat hij volgens vroegere gewoonte bij KINGMA, in den Wijnberg op den Wirdumerdijk te Leeuwarden uitgepakt zal zijn van Vrijdag den 18 November tot Vrijdag den 2 December, met een aanzienlijk assortiment BRABANDSCHE of PARIJZER MANS- en JONGENS HOEDEN; ook ZIJDEN naar den allerlaatsten smaak, als andere fatsoenen; ook WINTER-PETTEN naar den laatsten smaak; DUFFELS, LAKENS, in kleuren, geschikt voor Dames Mantels, ook korte RINGBOA'S, STROPDASSEN met en zonder slippen, BRETELS en BOORDJES, enz.

Neemt ook oude Hoeden tegen nieuwe in ruiling aan.

De Ondergeteekende brengt ter kennis van zijne geëerde begunstigers en het verder Publiek, dat hij zijne affaire in STEEN, KALK, CEMENT enz., tot heden gedreven op de Kleine Palen, verplaatst heeft ten zijnen huize bij de Noorderpoort, en zich voortdurend in ieders gunst aanbeveelt.

Sneek, den 14 November 1842. JAN RONDEMA.

De Ondergeteekende door den Hoog Edel Gestrengen Staatsraad Gouverneur der provincie Vriesland, als RIJKS VEE-ARTS der eerste Klasse de *stad Sneek* tot standplaats aangewezen zijnde, neemt de vrijheid de Veehouders der Provincie hiervan te verwittigen, en zich in hun welwillend aandenken aan te bevelen; belovende door eene naauwkeurige zorg en bediening zich het vertrouwen waardig te maken.

Sneek, den 14 November 1842. VAN STAA.

NB. Heeft zijn intrek genomen op de Marktstraat, bij de Wed. COLLET, in den Witten Arend.

Iemand genegen zijnde een of ander FABRIJK te *Leeuwarden* op te rigten, waartoe veel ruimte vereischt wordt, en tevens hiertoe een administrerend werkzaam COMPAGNON verlangde, die daarvoor de noodige ruimte aan het water geschikt gelegen, heeft, adressere men zich ter nadere overeenkomst met gefrankeerde brieven onder letter A, bij P. DE VRIES Pz., bij het Stadshuis aldaar.

)o( )o( )o(Een gehuwd TUINMAN, van middelbare jaren, het vak in alle deelen *grondig* verstaande en van de beste getuigschriften voorzien, door toevallige omstandigheden buiten dienst, wenscht zoo spoedig mogelijk geplaatst. — Adres aan A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te *Leeuwarden.* Brieven *franco.*

)o( )o( )o(Een POTTEBAKKERS DRAAIJER, zijn werk grondig verstaande, twintig aaneenvolgende jaren bij één Heer als Meestersknecht werkzaam geweest zijnde, van uitmuntende getuigschriften voorzien, door niet aannemelijke voorwaarden zich buiten dienst begeven hebbende, zag zich gaarne, om dadelijk in dienst te treden, wederom geplaatst. Adres onder de letters S. D., ten huize van den Heer F. HOLTKAMP, te Sneek. Brieven franco.

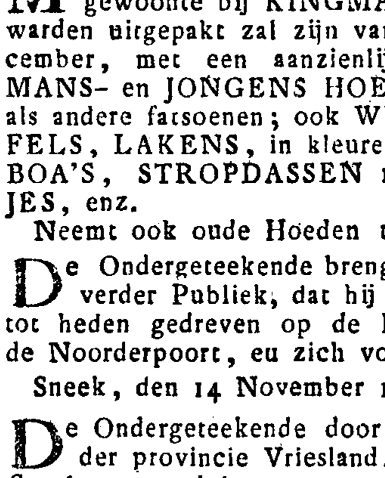

Bij R. J. SCHIERBEEK JUNIOR, te *GRONINGEN*, is uitgegeven de eerste Aflevering van een uitmuntend PLAATWERK, hetwelk, onder den titel van:

PAYNE'S UNIVERSUM,

zal uitkomen in maandelijksche Afleveringen, ieder voorzien van 3 of 4 fraaije GRAVURES OP STAAL, 3 of 4 Houtsneden en een *OORSPRONKELIJKEN, verklarenden Tekst*, à 50 Cents. Een nader PROSPECTUS van dit PRACHTWERK, hetwelk zich even zeer door AFWISSELING en VERSCHEIDENHEID VAN VOORSTELLINGEN, als door eene NETTE UITVOERING en een' ALLEZINS BILLIJKEN PRIJS, aanbeveelt aan iederen Beminnaar van voortbrengselen van Kunst en Wetenschap, is GRATIS te bekomen; terwijl de INTEEKENING tot den 15 November e. k. bij alle BOEK- en KUNSTHANDELAREN des Rijks is opengesteld.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.